

LÃN ÔNG LÊ HỮU TRÁC

SÁCH THUỐC VIỆT NAM

HẢI THƯỢNG Y - TÔN TÂM LINH

(Tái bản có sửa chữa)

Quyển III

Tập thủ - Nội kinh - Mạch lạc (quan miện) - Tính được

NXB TỔNG HỢP ĐỒNG THÁP

SÁCH THUỐC VIỆT NAM

HẢI THƯỢNG Y-TÔN TÂM-LĨNH

(Trọn bộ 5 quyển)

Địch tả hiện chữ :
KINH TỬ : HOANG VAN HIE
HOANG DINH KHOA

LÃN ÔNG LÊ HỮU TRÁC

SÁCH THUỐC VIỆT NAM

**HẢI THUƠNG
Y-TÔN TÂM-LĨNH**

(Tái bản có sửa chữa)

QUYỂN BA

(Từ tập 10 đến tập 16)

**Huyền tấn phát vi - Khôn hóa thái chân - Tâm đắc
thần phương - Hiệu phỏng tân phương - Ngoại cảm -
Ma chẩn chuẩn thăng - Dương án - Âm án**

**NHÀ XUẤT BẢN TỔNG HỢP ĐỒNG THÁP
1997**

Mục lục

HẢI THUƠNG Y TÔN
Quyển BA

Tập HUYỀN TẤN PHÁT VI

Lời dịch giả	6
Tiểu dẫn của tác giả	7
Tập Huyền Tấn Phát Vi gồm có các bài :	
1) Nói về đồ tiên thiên thái cực	10
2) Nói về đồ thái cực trong thân người	10
3) Nói về hình đồ quẻ "kiền" chuyển thành quẻ "ly"	15
4) Tạng tâm và tạng thận tương thông với nhau	16
5) Nói về vinh và vệ thanh hay trọc, thủy và hỏa thăng hay giáng ?	18
6) Bàn về tạng can, tạng thận cùng chữa với nhau	18
7) Bàn về tướng hỏa long lôi	20
8) Bàn về quân hỏa và tướng hỏa	21
9) Phân biệt về hỏa của tiên thiên hay hậu thiên	22
10) Bàn về thủy, hỏa giúp lẫn nhau	22
11) Bàn về giúp chân âm để giáng hỏa	23
12) Bàn về hai bài thuốc thủy và hỏa	25
13) Chân thủy của tiên thiên thực hay hư và phép chữa	26
14) Chân hỏa của tiên thiên thực hay hư và phép chữa	27
15) Đại ý chứng bệnh hư yếu về tiên thiên	29
16) Phép đem sức nóng của bệnh nhân	30
17) Bài "bát vị hoàn"	31
18) Công hiệu của bài "bát vị"	32
19) Ý nghĩa của bài "bát vị"	33
20) Bài "bát vị gia giảm"	34
	403

21) Bài "bát vị" cấm thêm những vị gì ?	36
22) Dùng thuốc gì để uống "bát vị hoàn" ?	37
23) Bài "bát vị" biến ra "lục vị hoàn"	38
24) Công dụng của bài "lục vị"	39
25) Ý nghĩa của bài "lục vị"	40
26) Bài "lục vị gia giảm"	41
27) Những chứng gì cấm dùng bài "lục vị" ?	42
28) Những bài thuốc do bài "lục vị" biến ra	43
29) Những bài thuốc hợp với bài "lục vị"	47
30) Dùng bài "bát vị, lục vị" để chữa các chứng bệnh	47
31) Mười hai bài thuốc ở sách Cẩm nang gia giảm	57
32) Những án bệnh chữa bằng bài "bát vị" ở sách	62

Cẩm Nang

Tập KHÔN HÓA THÁI CHÂN

Tiểu dẫn của tác giả 81

Tập **Khôn Hóa Thái Chân** gồm 37 mục

1) Nói về địa vị "bát quái" của vua Văn Vương về Hậu Thiên	84
2) Nói về Hậu Thiên trong thân người	85
3) Bàn về Hậu Thiên	85
4) Bàn về khí huyết	88
5) Âm huyết về Hậu Thiên, thực hay hư, mạch, hình, và chứng cùng phép chữa	90
6) Dương khí của Hậu Thiên, thực hay hư, mạch hình, và chứng cùng phép chữa	92
7) Phép chữa bệnh về tỳ vị của Hậu Thiên	93
8) Bài Bổ Trung ích khí	95
9) Công hiệu của bài Bổ Trung	97
10) Ý nghĩa của bài Bổ Trung	98

11) Bài Bổ Trung gia giảm	99
12) Những bệnh gì nên dùng bài Bổ Trung	102
13) Những bệnh gì nên cấm dùng bài Bổ Trung	103
14) Những bài thuốc do bài Bổ Trung biến ra	104
15) Bài Tứ Quân Tử	106
16) Ý nghĩa bài Tứ Quân Tử	106
17) Bài Tứ Quân Tử gia giảm	106
18) Những bài gì do bài Tứ Quân biến ra ?	108
19) Những bệnh gì cấm dùng bài Tứ Quân ?	109
20) Bài Tứ Vật	110
21) Ý nghĩa của bài Tứ Vật	110
22) Bài Tứ Vật gia giảm	111
23) Những bài gì do bài Tứ Vật biến ra ?	118
24) Bài Bát Trân	121
25) Ý nghĩa bài Bát Trân	121
26) Bài Bát Trân gia giảm	122
27) Bài Thập Toàn đại bổ	122
28) Ý nghĩa bài Thập Toàn	122
29) Sáu bài thuốc do bài Thập Toàn biến ra	123
30) Bài Quy Tỳ	124
31) Ý nghĩa của bài Quy Tỳ	125
32) Bài Quy Tỳ gia giảm	125
33) Bài Toan tảo nhân thang	126
34) Bài Nhân Sâm Dưỡng Vinh	127
35) Ý nghĩa của bài Dưỡng Vinh và phép gia giảm	127
36) Bài Dưỡng Vinh Quy Tỳ thang	128
37) Bài Thập toàn bổ chính thang	128

Tập TÂM ĐẮC THẦN PHƯƠNG

Tiểu dẫn của tác giả	131
----------------------	-----

Tập Tâm Dắc Thần Phương gồm có các bài :

1) Toàn chân nhất khí thang	136
2) Dương vinh quy tỳ thang	136
3) Thập toàn bổ chính thang	137
4) Tổ nguyên cứu thận thang	137
5) Bảo sản vạn toàn thang	138
6) Tráng thủy phương	139
7) Đại bổ tâm tỳ khí huyết phương	139
8) Bổ âm liễm dương phương	140
9) Cầu lý phương	140
10) Bổ huyết điều khí thư cân hoạt lạc phương	141
11) Dưỡng huyết khu phong phương	141
12) Bổ trung dưỡng huyết thư cân phương	142
13) Điều bổ khí huyết phương	143
14) Bổ khí huyết tráng cân cốt phương	144
15) Bổ huyết thanh nhiệt tiểu độc phương	144
16) Tư bổ khí huyết phương	145
17) Tư âm giải thác phương	146
18) Nùng thác, lý trợ khí huyết phương	146
19) Khí huyết sung hòa trực độc phương	147
20) Bổ khí huyết trụ đờm phương	147
21) Thanh hỏa tà chỉ ấu nghịch phương	148
22) Tam ngược thần phương	149
23) Mộc hương tán bí phương	150
24) Gia vị bình vị tán bí phương	150
25) Gia vị Ngũ linh tán bí phương	151
26) Hắc linh đan	151
27) Cửu dương thang	152
28) Trợ dương phương	153
29) Trấn lập chân dương phương	153
30) Bổ hỏa sinh thổ nạp khí tàng nguyên phương	154

31) Hồi dương khu phong phương	155
32) Tráng thủy ích hỏa phương	155
33) Dương hư ích hỏa phương	156
34) Bổ huyết sinh tân phương	156
35) Khu hàn phương	157
36) Sâm quế phụ phương	157
37) Ngũ vị lý trung phương	158
38) Cửu thoát phương	158
39) Bổ chân âm thanh giả nhiệt phương	158
40) Tứ kim tráng thủy phương	159
41) Bổ tinh phương	160
42) Ngũ tạng kiêm tú cao	160
43) Dưỡng tâm, thanh phế, hòa can cao	161
44) Tuần bổ ngũ tạng vinh vệ cao	161
45) Bổ dưỡng vinh vệ cao	162
46) Cam lộ thần cao	163
47) Lao khái cao tứ phương	163
48) Chấn khởi nguyên khí hư hãm cao	164
49) Tiêu trệ bí phương	164
50) Chư chi cao	166
51) Gia vị Thái ất cao	167
52) Phong khí diệt phác cao được thần phương	167
53) Bảo anh chí bảo đinh tử	168
54) Bảo thai thần hiệu hoàn	168
55) Quan âm cứu khổ đan	169
56) Suy hầu được phương	169
57) Vi độc phương	170
58) Tẩy nhờn thần phương	170
59) Giáp Sùng sĩ thông thần phương	170
60) Tâm thống thần phương	171
61) Kê can tán bí phương	171

62) Kê can tán	171
63) Lâm tẩy tang sùng thần phương	171
64) Tam khí ẩm	172
65) Bí thụ tây dương tẩu phương	172
66) Tri nhũ ung thần phương	172
67) Khẩu cam suy nhược thần phương	172
68) Chư can tán	173
69) Trị ngược thần phương	173
70) Sát nha chí bảo tán	173

Tập HIỆU PHỎNG TÂN PHƯƠNG

Lời dịch giả	176
Tiểu dẫn của tác giả	177

Tập Hiệu Phỏng Tân Phương gồm các bài thuốc

1) Bài bồi bổ cố trung	179
2) Tứ thủy nhuận táo phương	181
3) Thống tàn phương	182
4) Bổ can ôn thận phương	183
5) Bổ âm liễm dương an thần phương	185
6) Thăng thanh giáng trọc phương	186
7) Tuần bổ tinh huyết cao	187
8) Bình can khí dưỡng can huyết phương	188
9) Hậu thiên lục vị phương	189
10) Hậu thiên bát vị phương	191
11) Hắc hồ đĩnh	193
12) Bạch long đan	194
13) Hóa huyết khai uất phương	194
14) Bổ âm ích dương phương	195
15) Thanh kim đạo khí phương	196
16) Nhân vật tư vinh cao	197

17) Phù dương ưc âm phương	198
18) Tử tượng cao	199
19) Tử âm giáng hỏa phương	200
20) Nhị long ẩm	201
21) Độc long ẩm	201
22) An trung tán	202
23) Bổ âm tiếp dương phương	202
24) Bổ dương tiếp âm phương	203
25) Túc kim cao	205
26) Nhuận sơ cao	206
27) Bảo âm phương	207
28) Bổ tỳ âm tiên	208
29) Điều nguyên cứu bản thang	209

Tập NGOẠI CẢM THỐNG TRỊ

Tựa 213

Tập **Ngoại Cảm Thống Trị** gồm có ba thiên

Thiên thượng (gồm 25 chương)

1) Bàn về y lý	218
2) Bàn về nước Nam ta không có chứng thương hàn, mùa đông là cảm hàn, mà ba tháng cuối mùa là cảm mạo và phép điều trị	221
3) Bàn về nước ta không nên dùng bài thuốc Ma hoàng và bài thuốc Quế chi	222
4) Bàn về chứng trúng hàn, chứng thương hàn, chứng cảm hàn và phép chữa	223
5) Bàn về thuyết tà khí truyền từ kinh nọ sang kinh kia là lầm	224
6) Bàn về chứng thương hàn là hỏa uất lên và phép chữa	225
7) Bàn về bài <i>Tiêu dao tán</i> chữa cả năm chứng uất,	225

và còn chữa mọi chứng ngoại cảm	226
8) Bàn về chứng nội thương hàn và phép chữa	227
9) Bàn về phong và hàn cùng chữa như nhau	228
10) Bàn về phép chữa thương hàn	228
11) Bàn về chứng thương hàn có khi phải bổ	229
12) Bàn về chứng thương hàn sốt lâu và phép chữa	230
13) Bàn về chứng âm hư phát sốt, cùng chứng thương hàn không khác nhau	230
14) Bàn về chứng âm hư khó bổ và phép chữa	232
15) Phân biệt về âm chứng và âm độc	233
16) Phân biệt về dương chứng và dương độc	234
17) Bàn về chứng âm thịnh mà cách dương trở lên	235
18) Bàn về chứng dương thịnh mà cách âm trở lên	236
19) Bàn về chứng ở ngoài biểu thể nào là hư và thực	236
20) Bàn về chứng ở trong lý thể nào là hư và thực	236
21) Bàn về chứng hư yếu	237
22) Bàn về chứng thực	238
23) Bàn về chứng hư tựa như thực	238
24) Bàn về chứng thực tựa như hư	239
25) Bàn về trong một chứng vừa hư vừa thực	239

Thiên giữa (gồm 8 chương)

1) Bàn về chứng nên phát hãn	246
2) Bàn về chứng không nên phát hãn	246
3) Ba phương để giải biểu	247
4) Bàn về chứng lục dâm có thể chữa như nhau	253
5) Bàn về chứng nên uống thuốc hạ	254
6) Bàn về chứng không nên uống thuốc hạ	255
7) Sáu bài thuốc điều hòa ở trong lý	257
8) Bàn về phát hãn nhiều cũng là vong âm, hạ nhiều cũng là vong dương và phép chữa	260

Thiên cuối (gồm 22 chương)

1) Bàn về phép bổ cho những chứng hư	262
2) Bàn về bài thuốc chữa cho những chứng hư	264
3) Bàn về phép bổ cho chứng thương hàn	268
4) Bàn về chứng thương hàn di lý và phép chữa	274
5) Bàn về chứng thương hàn kết ở ngực và phép chữa	275
6) Bàn về chứng thương hàn kết ở ngũ tạng và phép chữa	275
7) Bàn về chứng thương hàn phát cuồng và phép chữa	276
8) Bàn về chứng thương hàn phát ban và phép chữa	276
9) Bàn về chứng thương hàn phát phù nề và phép chữa	276
10) Bàn về chứng thương hàn phát phù nề và phép chữa	277
11) Bàn về lẽ rét và sốt	278
12) Bàn về chứng hàn nhiệt vãng lai (rét và nóng trở đi trở lại)	278
13) Bàn về chứng rét và nóng thật hay giả	279
14) Chứng bệnh của trẻ em và phép chữa	280
15) Những bài thuốc chữa về chứng hư	281
16) Phép trông sắc người	283
17) Phép hỏi chứng bệnh	287
18) Phép xem mạch	288
19) Bàn về chứng nghịch (trái ngược)	290
20) Bàn về chứng chết	291
21) Nói về mạch của 12 kinh	292
22) Bàn về ngũ tạng khó chịu muốn cho bổ hay vợi đi	292

Tập MA CHẨN CHUẨN THẰNG

Tiểu dẫn của tác giả 296

Tập Ma Chẩn Chuẩn Thằng gồm có các bài

1) Căn nguyên chứng sỏi	298
2) Tổng luận	298

3) Phép chữa	299
4) Bốn điểm phải kiêng trong chứng sởi	302
5) Những chứng tựa như sởi	303
6) Phép chữa lúc sởi sắp mọc	304
7) Phép chữa lúc sởi đã mọc	304
8) Phép chữa khi sởi mọc và lặn chậm hay chóng	304
9) Chứng sởi thể nào là thuận ?	305
10) Chứng sởi thể nào là thuận ?	305
11) Chứng sởi thể nào là nghịch ?	306
12) Ý nghĩa dùng thuốc	306
13) Đại lược những phương thuốc phải dùng	308
14) Nên dùng thuốc nhẹ hay là thuốc mạnh	312
15) Các tạp chứng trong khi mọc sởi hay là khi sởi đã bay	313
16) Phụ chép mấy chứng ban	320
17) Những bài thuốc để chữa sởi	323
18) Những chứng bệnh của đức Phùng Thị đã chữa có ghi ở sách Cẩm Nang	332

Tập DƯƠNG ÁN, ÂM ÁN

Lời dịch giả 337

Tiểu dẫn của tác giả 338

Tập Dương Án gồm có những bài :

1) Chứng tiêu khát (đi giải nhiều mà khát vô độ)	340
2) Chứng âm hư nhức đầu	342
3) Chứng có thai mà đau hoặc loạn	345
4) Chứng ngoại cảm thêm nội thương	347
5) Chứng chột ngã ra mà không phải trúng phong	349
6) Chứng đàn bà góa bệnh uất	351
7) Chứng âm hư đản nhiệt (chỉ nóng không rét)	353

8) Chứng đậu, hiểm, huyết nhiệt tà độc nhiều mà nguyên khí hư yếu	355
9) Chứng thật nhiệt mà giả hàn	358
10) Chứng cảm mạo động thai	359
11) Chứng vong âm mà mồ hôi ra nhiều	360
12) Chứng trẻ em ho đờm	362
13) Chứng trẻ em đau nhiệt (chỉ sốt không rét)	364
14) Chứng sản hậu kết khối giả	365
15) Chứng cạnh sườn đau	367
16) Chứng quan cách	371
17) Chứng sản nan (khó đẻ)	374

Tập Âm Ân gồm có các bài

1) Chứng âm vong, dương kiệt	377
2) Chứng đau nhiệt vong âm	378
3) Chứng thủy kiệt hỏa viêm	380
4) Chứng sản hậu phù sưng	382
5) Chứng cổ cách	383
6) Chứng thổ tả	385
7) Chứng đậu mà khí hư	387
8) Chứng âm hư cuồng hộng tê	389
9) Chứng hàn nhiệt như sốt rét	394
10) Chứng âm hư cuồng hộng đau	396
11) Chứng đậu hư mà khí huyết đều hư	398
12) Chứng hư yếu lao sái	400

HẢI THUẬN Y TÔN TÂM LĨNH (QUYỂN BỐN)
(Tài liệu y học cổ truyền - Sách tham khảo)

Chịu trách nhiệm xuất bản :

NGUYỄN VĂN HẤN

Biên tập : **TÔ QUỐC TUẤN**

Bìa : **TRÚC THANH**

Trình bày : **THẢO SA**

Sửa bản in : **THUẬN THẢO**

In 1000 bản, khổ 16 × 24 tại XN In Tân Bình. SDK 779 / 7 / CXB-SX
139/KH./ NXBĐT-KH. In xong và nộp lưu chiểu tháng 3 - 1998

